

SOCIALNÄMNDEN
Kommunala pensionärsrådet
Hans Wallöf

Dag och tid	Tisdagen den 22 september 2020 klockan 15 – 16.45
Plats	Seniorcenter, Lyktgränd 2, Täby
Närvarande för socialnämnden	Thomas Nilsonne (M), ordförande Örjan Winkvist (L) Jan Jacobsson (S)
Närvarande för pensionärsorganisationerna	Anne Forsén, PRO Täby Centrum-Näsby Christina Axelsson, PRO Täby Centrum-Näsby Karin Welzien, PRO Täby kyrkby Monica Alkblad, SPF Tibbleseniörerna Majken Ploby, SPF Tibbleseniörerna CH Segerfeldt, SPF Tibbleseniörerna Gunvor Lindros Vretblad, SPF Jarlabanke Irene Lehnberg, SPF Jarlabanke Judy Albinsson, SPF Tibbleseniörerna
Övriga deltagare	Claes Lagergren, socialchef Marie Björkman, utvecklingsledare Hans Wallöf, utvecklingsledare (sekreterare KPR)

1. Välkommen

Thomas Nilsonne hälsar välkommen till dagens sammanträde.

2. Val av justerare och godkännande av dagordning

Karin Welzien PRO Täby kyrkby utses att tillsammans med ordföranden justera protokollet. Dagordningen godkänns.

3. Täby kommuns åtgärder i samband med covid-19

Utvecklingsledare Marie Björkman informerar om Täby kommuns åtgärder under våren 2020 i samband med covid-19. PowerPoint-presentationen biläggs protokollet.

4. Information och frågor från Täby kommun

Nytt särskilt boende i Täby kyrkby

Ett nytt särskilt boende för äldre kommer att byggas i Täby kyrkby på samma tomt där hospicet Byle Gård finns. Det är fastighetsbolaget Hemsö som äger fastigheten och kommer att bygga det nya boendet. Boendet kommer att drivas i kommunal regi och ersätter de särskilda boendena Ångaren och Allégården. Boendet kommer att ha 86 lägenheter, ca. 30 kvm/lägenhet. Planerad inflytt är i september 2022. Upphandling av byggtreprenaden pågår. Detta görs tillsammans av Hemsö och Täby kommun. Sista dagen att lämna anbud var den 18 september. Namnet på boendet är ännu inte bestämt.

Kontaktcenter 3 år

Den 31 augusti var det tre år sedan Täby kommun startade ett kontaktcenter. Kontaktcenter tar emot samtal till kommunen och besökare i kommunhuset. Avsikten är att alla samtal som inte går till en verksamhet med andra öppettider än kommunhusets ska besvaras av kontaktcenter. Kontaktcenter ska göra det enkelt för kommuninvånare, företagare och besökare att komma i kontakt med kommunen, ge svar på frågor, vägleda och inte minst få alla att känna sig välkomna.

Kontaktcenter hanterar ca 100 000 ärenden per år och av dem löser man cirka 55 procent i första kontakten. Ärenden kommer in via telefon, webbformulär, e-post, e-tjänster och genom felanmälan-appen.

När någon ringer 08-555 590 00 så kommer personen direkt till kontaktcenter som försöker svara på frågan. I de fall kontaktcenter inte kan besvara frågan skickas ärendet vidare till en av de specialistgrupper som finns inom kommunens olika verksamhetsområden. Som en service för äldre och personer med funktionsnedsättningar finns ett direktnummer 08-555 590 45 för att direkt komma till svarsgruppen för social omsorg och stöd och därmed slippa ifrån knappval.

De frågor som kommer från äldre invånare och som inte rör direkta individärenden handlar i stort om sådant äldre har svårt att kolla upp själva då de saknar tillgång till dator och internet. Det rör sig ofta om ren samhällsinformation. Hur man söker bostadsbidrag, vad man gör om man inte når en anhörig och blir orolig, vilken myndighet man vänder sig till i olika frågor och liknande. Det finns ingen fråga som är mer frekvent än någon annan. Frågorna är väldigt varierande. Under detta år har kontaktcenter fått många frågor som rör pandemin och de begränsningar den medför, så som "när öppnar den och den verksamheten igen?". Något som varit mycket efterfrågat av äldre invånare är en kommunkarta. Den är nu upptryckt och finns att hämta i kommunhusets reception och på biblioteket.

Kommunvakter i egen regi – försöksverksamhet

Täby kommun har beslutat att under en försöksperiod på två år anställa två kommunvakter i egen regi. Kommunvakter ska inte förväxlas med ordningsvakter eller väktare som har andra legala befogenheter än vad kommunvakterna har. Kommunvakterna kommer att vara en del inom kommunens trygghets- och säkerhetsenhet.

Syftet med försöksverksamheten är att kommunen ska ta en mer aktiv brottsförebyggande roll, i första hand för att motarbeta bostadsinbrott och brottslighet på allmänna platser. Kommunvakterna kommer att arbeta såväl i bil som till fots och kan därmed besöka centrummiljöer, bostadsområden och andra platser efter behov. Kommunvakterna kommer att ha klädsel som tydligt visar funktion och att de arbetar för Täby kommun. Det kommer finnas möjlighet för kommuninvånare att kontakta kommunvakterna för att informera om händelser som har med deras brottsförebyggande uppdrag att göra. Planeringen är att kommunvakterna ska vara i gång vid årsskiftet.

KPR önskar en återkoppling av kommunvakternas uppdrag samt vilken utbildning och kompetens som krävs för att arbeta som kommunvakt i Täby kommun.

Seniordag 2020

Årets seniordag är den tredje i ordningen. Målgrupp är Täbybor fyllda 65 år. Syftet med dagen är att bidra till att Täbybor så länge som möjligt ska kunna behålla hälsa, självständighet, valfrihet och kontroll över sitt liv, stimulera förmågor och minska isolering samt skapa en känsla av att Täby är en bra kommun att bli äldre i. Seniordagen arrangeras i nära samverkan med PRO- och SPF-föreningarna verksamma i kommunen.

På grund av pandemin kommer årets seniordag bli digital. Den kommer att pågå, med en kort paus, cirka 2 timmar med olika korta föreläsningar, intervjuer m.m. Sändningen finns på www.taby.se/seniordag2020 från torsdagen den 1 oktober klockan 10. Man kommer att kunna se sändningen även efter den 1 oktober.

På webbplatsen finns information om möjligheten att skicka in tips och frågor inför programmet och därmed delta i utlottning av priser. Där finns även användbara länkar.

Susanne Rolfner Suvanto, expert på äldre och psykisk hälsa och tidigare särskild utredare av en nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen, leder Seniordag 2020 som ska handla om hur ofrivillig ensamhet bland äldre kan motverkas. Det blir föreläsningar och samtal med bland andra skådespelaren Marianne Mörck. Representanter från pensionärsorganisationerna, SeniorNet Täby, Seniorcenter och några Täbybor kommer att ge ett lokalt perspektiv under dagen.

Seniorcenter blir digital

Seniorcenters fysiska mötesplats har varit stängd helt och hållet under pandemin. Seniorcenters telefon har varit och är öppen för samtal. Samtalsstatistiken har ökat allteftersom pandemin har pågått.

Under pandemin har behovet av att få ut information till besökarna ökat vilket har inneburit en digital utveckling. Rörelsevideos har spelats in och finns på Seniorcenters webbsida. Syftet är att skapa igenkänning hos besökarna och att främja den fysiska hälsan och skapa glädje. För närvarande spelas det in "Torsdagstimmar" med kortare föreläsningar. Sex filmer är planerade att publiceras under hösten med olika teman – t.ex. kost, information från kommunens medicinskt ansvariga sjuksköterska,

musikunderhållning. Planering pågår även för att inbjuda till digitala möten där SeniorNet Täby kan instruera seniorer i teknik för att kunna ha kontakt med varandra.

5. Information och frågor från pensionärsorganisationerna

Vilken skyddsutrustning finns idag i hemtjänsten? Hur och när används denna i mötet med de äldre?

Skyddsutrustning som finns och används inom hemtjänsten är visir, plasthandskar, platsförkläden och munskydd. Till detta kommer handsprit och ytdesinfektion. Pandemin har inneburit att behov och användning av skyddsutrustning blivit en viktig fråga. Men basala hygienrutiner ska utföras även i tider då det inte är en pandemi. Det ingår i varje hemtjänstutförarens uppdrag att medarbetarna som utför omsorgsinsatser ska följa de hygienrutiner som beskrivs i Socialstyrelsens föreskrift om basal hygien i vård och omsorg.

Tillsammans med Åva gymnasium genomför avdelning äldreomsorg i höst en utbildningssatsning. Skolverket ger statsbidrag för utbildning till personal inom hälso- och sjukvård som har en tidsbegränsad anställning. I Täby inbjuds personal från särskilda boenden och hemtjänstföretag till två dagars utbildning i hantering av smitta. I utbildningen ingår moment som: Basal hygien, hur och när ska skyddsutrustning användas, att känna igen symptom, riskgrupper, när sjukvården/legitimerad personal ska kontaktas, vad olika myndigheters roll är i smittskyddsarbetet.

Hur stor andel av hemtjänstföretagens anställda är timanställda?

Kommunen frågar inte efter andelen timanställda i hemtjänstföretagen. Det är varje utförarens/arbetsgivarens ansvar att anställa personal utifrån det uppdrag och de krav som ska fullföljas.

Finns det någon gräns för hur många olika hemtjänstanställda en "brukare" får ta emot hjälp av på en och samma dag eller under en vecka?

Någon gräns finns inte. Hemtjänstutförarna ska utföra insatserna utifrån socialtjänstlagens kvalitetskrav. Ett av dessa kvalitetskrav är kontinuitet. Kravet på kontinuitet finns också reglerat i kommunens avtal med de privata utförarna där det anges att hemtjänstinsatsen ska utföras av ett begränsat antal personer och på ett likartat sätt oavsett vem som utför insatsen.

Kontinuitet är en viktig kvalitetsaspekt vid omsorg om äldre personer. Personalkontinuitet innebär att den äldre personen i största möjliga mån får stöd av samma personal. För de flesta personer är det tryggt att få stöd och hjälp av personal som de känner igen och där man har byggt upp en relation. Personalkontinuiteten i hemtjänsten följs upp årligen av Socialstyrelsen genom att mäta "antal olika hemtjänstpersonal som hjälper den äldre personen under 14 dagar". Nationellt har personalkontinuiteten försämrats under perioden 2007–2019, från i genomsnitt 12 till i genomsnitt 16 olika personal som den äldre personen med hemtjänst möter under en 14-dagarsperiod. Det finns skillnader i personalkontinuitet mellan kommuner. Täby kommun har under de senaste åren legat på i genomsnitt 11-12

personal under en 14-dagarsperiod. För några år sedan var Täby kommun den kommun som hade bäst resultat i mätningen (alltså i genomsnitt få personer som besöker en hemtjänstbrukare under 14 dagar).

Finns syrgas och dropp på särskilda boenden i Täby?

Både syrgas och infusion är medicinska åtgärder som kräver läkarordination. Om läkare ordinerar syrgas eller infusion till patienter som bor på SÄBO¹ ska man där kunna utföra ordinationen. SÄBO:n, oavsett vårdgivare, har även möjligheten att få hjälp av ASIH (avancerad hemsjukvård) som kan komma till boendet och hjälpa till vid behov.

Hur många har avlidit av covid-19 i Täby och hur förhåller sig antalet avlidna till siffrorna för ett år sedan respektive till Stockholmsregionen i övrigt? Alltså överdödligheten.

Hur många som under våren har avlidit av covid-19 i Täby kan kommunen tyvärr inte besvara då Region Stockholm säger sig äga den informationen. Men följande information kan ges.

Under våren rapporterade Socialstyrelsen varje vecka hur många personer som procentuellt smittats och avlidit i befolkningen i Stockholms läns kommuner och här låg Täby hela tiden ganska lågt tillsammans med Danderyd, Vallentuna och Norrtälje. I Täby var samhällsspridningen relativt låg i jämförelse med flera andra kommuner i Stockholms län.

När Inspektionen för vård och omsorg (IVO) i mitten av juli släppte sin nationella tillsynsrapport av alla landets SÄBO:n så redovisade IVO en lista på de 98 SÄBO:n som uppvisat störst smitta och flest antal avlidna under våren. På listan fanns flera SÄBO:n från Stockholms län vilket bedöms ganska förstäligt då samhällssmittan varit störst här. Inget SÄBO från Täby var med på listan. IVO rapporterade även om de 44 värst drabbade kommunerna där 15 av de 44 var kommuner i Stockholms län, glädjande nog så var inte heller här Täby med bland de upptagna.

Under tidig höst har en studie rapporterats från Östergötland där man gått igenom alla journaler från avlidna på SÄBO:n. Här visade det sig att det varit en överrapportering av antalet avlidna av covid-19 på SÄBO:n. Det är troligt att detsamma gäller inom Region Stockholm. Från kommunhåll har fråga ställts till Region Stockholm om inte en studie kan göras även här. Region Stockholm har svarat att man förhoppningsvis kan göra en studie i framtiden. Region Stockholm har ändrat tidigare begrepp och säger nu att siffran från vårens antal avlidna av covid-19 inte gäller avlidna **av** covid utan avlidna **med** covid.

Kvarstår kravet på att rum ska vara utrymt och städad tre dagar efter dödsfall? Om ja, hur stämmer detta med det allmänna besöksförbudet?

---

¹ Med SÄBO avses särskilt boende för äldre.

Tre dagar för utflytt från en lägenhet på SÄBO stämmer inte. På de kommunala boendena och Tibblehemmet är uppsägningstiden 14 dagar enligt hyreskontraktet. Det betyder att rummet ska vara utrymt 14 dagar efter dödsfall.

Boendena har upprättat lokala rutiner för hur närstående kan tömma en lägenhet under besöksförbud på SÄBO:n. Som exempel får två närstående komma till Attundagården för att tömma en lägenhet. De måste vara friska, sprita händerna, bära munskydd och plastförkläde. De får endast vara inne i lägenheten som ska tömmas. Sjuksköterska eller chef går igenom rutinen med dem och frågar om de känner sig friska.

När det gäller erbjudande om en plats på SÄBO ska svar ges inom tre dagar. Tackar man ja till platsen har man sedan en vecka på sig att flytta in.

Gäller fortfarande det generella besöksförbudet på särskilt boende. Om ja, hur stämmer detta med anhörigas och boendes önskan om att träffas?

Socialminister Lena Hallengren meddelade den 15 september att från och med den 1 oktober upphör besöksförbudet på SÄBO:n i Sverige. Beslutet grundar sig på den minskade smittspridningen i samhället, de åtgärder som redan vidtagits ute i äldreomsorgens verksamheter tillsammans med nya myndighetsföreskrifter och rekommendationer.

Besöksförbudet har på olika vis påverkat de boendes och närståendes önskan och möjlighet till kontakt. Under besöksförbudet har boendena försökt att ordna säkra möten t ex genom att mötas utomhus med ordentligt avstånd eller att hjälpa till med att mötas digitalt. Även då besöksförbudet upphävs kommer det att krävas att verksamheterna har rutiner för att undvika smittspridning.

6. Övriga frågor

Inga övriga frågor var anmälda.

7. Avslutning

Thomas Nilsonne tackar ledamöterna för visat intresse, påminner om att nästa KPR-sammanträde är den 10 december klockan 12 och avslutar sammanträdet.

Justerare

Thomas Nilsonne
Ordförande

Karin Welzien
PRO Täby-kyrkby